

تازه‌ها نشر

مجله پژوهش های علوم دامی ایران

مدیر مسؤول: دکتر حسن نصیری مقدم

سر دبیر: دکتر رضا ولی زاده

مدیر امور اجرایی: مهندس حسین اسماعیل زاده

نحوه انتشار: آئوبت در سال

ناشر: موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

اولین شماره از مجله پژوهش های علوم دامی ایران منتشر شد.

در راستای تصمیمات کمیسیون نشریات علمی کشور و اهداف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به منظور تخصصی شدن نشریات علمی کشور، گروه علوم دامی و قطب علمی کاربرد بهینه مصرف فرآورده های جانی کشاورزی و تغذیه دام منطقه خراسان با پشتیبانی دفتر مجلات معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه فردوسی مشهد اقدام به چاپ و انتشار این مجله نموده است.

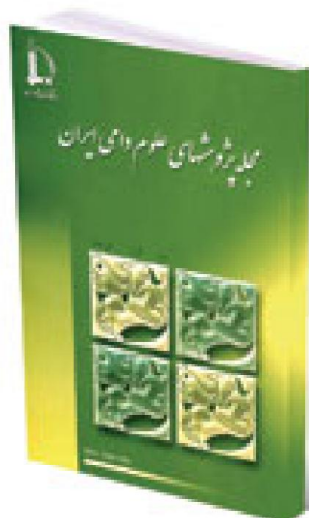
نشانی: مشهد - صندوق پستی ۹۱۷۷۵ - ۹۱۷۷۵ - دانشکده کشاورزی

مجله پژوهش های علوم دامی ایران

تلفن: ۰۵۱۱-۸۷۹۵۶۱۸-۲۰

نمبر: ۰۵۱۱-۸۷۸۷۴۳۹

رایانامه: ijasr@um.ac.ir

گزارشی آزاد از برگزاری نخستین نمایشگاه بین المللی دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان (۱۵ و ۱۸ تیرماه ۸۸)

پیش درآمد

تاجیکستان کشوری است که در بخش جنوبی آسیای مرکزی و در شرق چین قرار گرفته و ۱۴۳ هزار و ۱۰۰ کیلومتر مربع گستره آن است. این کشور مرز دریایی ندارد و طول مرزهای خشکی آن ۳۶۵۱ کیلومتر است. همسایگان تاجیکستان: افغانستان با ۱۲۰۶ کیلومتر در جنوب، چین با ۴۱۴ کیلومتر در شرق، قرقیزستان با ۸۷۰ کیلومتر در شمال و شرق و ازبکستان با ۱۱۶۱ کیلومتر در شمال و غرب هستند. بلندترین نقطه آن قله "سامانیان"، با ۷۴۹۵ متر و پایین ترین نقطه آن با ۳۰۰ متر بلندی از سطح دریا در "سیردویا" است و ۹۳ درصد این کشور کوهستانی است. تاجیکستان حدود ۷ میلیون و پانصد هزار تن جمعیت دارد که ۹۵ درصد آن مسلمان هستند، همچنین ۹۸ درصد مردم این کشور باسوادند. تاجیکستان ۳۵ دانشگاه، ۷ هزار عضو هیات علمی و ۱۲۵۰۰۰ دانشجو دارد که ۲۴۱۴ تن آن دانشجویان خارجی اند.

از مشهد تا دوشنبه

پس از صرف ناهار به اقامتگاه برگشتیم و عصر به فرودگاه رفتیم تا وسایل و اقلام تبلیغاتی دانشگاه را که توسط پرواز مشهد- دوشنبه همراه دوستان مان در پارک علم و فناوری خراسان رسیده بود دریافت کنیم، اما پس از مراجعه به گمرک فرودگاه، با پافشاری مأمور آن برای بازرسی بسته ها روبرو شدیم که می گفت باید فردا صبح بیاید تا پس از واریسی کامل آن ها را به شما تحویل دهیم و چون ساعت ۹ صبح دوشنبه آیین آغازین نمایشگاه برگزار می شد ما از مسؤولان ستاد برگزاری کمک خواستیم و پس از سه ساعت سرانجام با پادروپائی یکی از کارکنان وزارت معارف تاجیکستان و اخذ تمهید گمرک از وی، توانستیم اجناس و لوازم تبلیغاتی دانشگاه را ترخیص کنیم. سرانجام به محل برگزاری نمایشگاه (کاخ وحدت) رفتیم و پس از نصب تابلوی تبلیغاتی دانشگاه که دیواره های داخلی غرفه را زینت می بخشید، بروشورها، راهنمای پذیرش دانشجوی، معرفی دانشکده ها، مراکز پژوهشی و مجلات علمی، پژوهشی و... را تا ساعات اولیه صبح مرتب و آماده کردیم و برای استراحت به محل اقامت برگشتیم.

روز دوشنبه ۱۵ تیرماه آیین آغازین نمایشگاه در ساعت ۱۰ صبح در محل ورودی کاخ وحدت شهر دوشنبه با حضور وزیر معارف و معاون نخست وزیر تاجیکستان، دکتر خرمشاد معاون فرهنگی و اجتماعی وزیر علوم، دکتر داداش پور مدیر کل روابط عمومی وزارت علوم، دکتر شعردوست سفیر جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان و دیگر رؤسا و مدیران دانشگاه های دو کشور برگزار شد.

در این آیین با شکوه دو طرف بر گسترش همکاری های علمی و فرهنگی بین دو کشور فارسی زبان و مسلمان ایران و تاجیکستان تأکید ورزیدند.

روز شنبه ۱۳ تیرماه ساعت ۱۰:۲۰ از مشهد عازم تهران شدیم و پس از رفتن به فرودگاه بین المللی امام خمینی، با دیگر همراهان از دانشگاه های کشور، ساعت ۱۷ به مقصد دوشنبه حرکت کردیم و در ساعت ۱۹:۳۰ به فرودگاه کوچک این شهر رسیدیم.

پس از تشریفات معمول ثبت مشخصات مسافر در سالن فرودگاه، دکتر شعردوست سفیر جمهوری اسلامی ایران در دوشنبه به پیشوا زمان آمد. به هنگام خروج از سالن، میزبانان تاجیک به سوی ما شتافتند و با نان گرم محلی، عسل و نواختن کرنا (سازی بادی به طول تقریبی دو متر) آیین سنتی پذیرایی از مهمانان را به زیبایی به اجرا گذاردند. پس از آن در ضیافت شام دانشگاه آگروی (کشاورزی) تاجیکستان شرکت کردیم که در نوع خود برای ما تازگی داشت به این دلیل که تاجیکان در مهمان نوازی سنگ تمام می گذارند و آیین پذیرایی مفصل و طولانی آنان از مهمانان در هنگام شام با اجرای زنده موسیقی محلی و مضامین بلند شعر فارسی همراه است.

در روز یکشنبه با دیگر همراهان به کاخ وحدت، محل برگزاری نمایشگاه رفتیم و پس از تحویل برخی اقلام مشترک نمایشگاهی مانند میز و صندلی و بترین و کتیبه سردر غرفه (که اقلصا نام دانشگاه نادرست چاپ شده بود و پس از صرف دو سه ساعت وقت آن را اصلاح کردیم) کار غرفه آرایی را ادامه دادیم و ظهر هنگام برای صرف ناهار به راهنمایی نعمت الله راننده تاجیک به دریای ورزآب (تاجیکان به رودخانه دریا می گویند) رفتیم که رودخانه بزرگ و خروشان بود و صدای جریان آب آن انسان را به وجد می آورد.

در ساعت ۱۰:۳۰ کار نمايشگاه آغاز شد و سيل مشاقتان به سوي غرفه هاي دانشگاه ها روان گرديد و در اين ميان غرفه دانشگاه فردوسي مشهد از اقبال بيشترى برخوردار بود و شايد دليل اصلى آن هم علاقه فراوان مردم تاجيک به فردوسي شاعر برجسته ايراني بود و ديگر اين که دانش آموزگاني از اين کشور در دانشگاه فردوسي مشهد تحصيل کرده بودند.

در اين روز از دو دانشگاه ملي و دانشگاه تجارت تاجيکستان بازديد شد که طي آن بک تفاهم نامه همکاري پنج ساله در زمينه هاي آموزشي، علمي و پژوهشي بين دانشگاه فردوسي مشهد و دانشگاه ملي تاجيکستان امضاء شد. در اين بازديد دکتر نورالدين سعيد اف رئيس دانشگاه ملي تاجيکستان از سيستم آموزشي، رشته هاي موجود، امکانات و مدل آموزش هاي عاليه دانشگاه سخن گفت و به طور جدی خواستار تعامل با دانشگاه هاي ايران خصوصاً در زمينه زبان و ادب فارسي، گسترش هنر فارسي و فلسفه اسلامي شد.

همچنين در بازديد از دانشگاه تجارت اين کشور، دکتر شريف اف رئيس دانشگاه گفت: هم اکنون ۶۰ دانشجو ايراني در مقاطع کارشناسي ارشد و دکتری اين دانشگاه تحصيل علم مي کنند و اين دانشگاه با دانشگاه هاي اسپانيا، آلمان، فرانسه، برتقال و ديگر دانشگاه هاي معتبر دنيا همکاري مي کند و آماده همکاري دوسويه با دانشگاه هاي جمهوري اسلامي ايران است. در اين دانشگاه اتفقي به نام "ايران" وجود داشت که با همکاري دانشگاه علامه طباطبائي ايجاد شده بود و در آن حدوداً دو هزار جلد کتاب اهتايي به خط فارسي موجود بود. آنچه در اين بازديد جلب توجه مي کرد علاقه زياد مسؤلان دانشگاه تجارت به جذب دانشجويان ايراني بود که اين مهم با استخدام بک عضو هيأت علمي بازتشته ايراني به عنوان مشاور رئيس دانشگاه، بيشتر نمود مي يافت.

روز سه شنبه ۱۶ تيرماه، در برنامه ستاد برگزارى، براى مهمانان بازديد از دانشگاه هاي تاجيکستان گنجانده شده بود که نمايندگان دانشگاه هاي ميزبان با حضور در غرفه ها از مهمانان مي خواستند تا براى بازديد به دانشگاه آنها بروند و در اين ميان گاهى تاهماتنگى هايي ديده مي شد. نکته جالبى که در اين بازديدها ديده مي شد حضور مسؤلان و مديران برخى دانشگاه هاي تاجيکستان در غرفه ها براى همراهى مهمانان و حتى گاهى با خوردو شخصى خودشان بود.

در روز چهارشنبه ۱۷ تیرماه (سومین روز نمایشگاه)، دکتر عبدالجبار رحمانف وزیر معارف جمهوری تاجیکستان در میز گردی با رؤسای مراکز آموزش عالی و شرکت کنندگان در نمایشگاه به گفت و گو نشست و با صراحت و صداقتی خاص مشکلات حوزه آموزش عالی تاجیکستان را چنین برشمرد:

- ۱- کهنالی استادان برجسته و نبودن اعضای هیات علمی جایگزین
- ۲- کاهش علاقه به تحصیلات عالی در میان جوانان
- ۳- اختصاص نیاختن بودجه های مناسب برای توسعه آموزش عالی
- ۴- فرسوده بودن امکانات آزمایشگاهی.

وی با اشاره به پیشرفت های چشمگیر ایران، درخواست کرد که ارتباطات حوزه آموزش عالی با ایران همچون دو کشور برادر بزرگ و کوچک ادامه یابد. آن گاه هر یک از شرکت کنندگان در نشست دیدگاه های خود را نسبت به چگونگی انجام همکاری های آموزشی پژوهشی و فرهنگی بیان کردند.

پس از این نشست، برای صرف ناهار مهمان دانشگاه تجارت تاجیکستان بودیم. سپس برای ادامه نمایشگاه به کاخ وحدت بازگشتیم.

در عصر این روز نمایندگان دانشگاه اسلامی تاجیکستان از غرفه دانشگاه بازدید کردند و در گفت و گو با دکتر واحدیان مدیر همکاری های علمی و بین المللی دانشگاه، خواستار همکاری با دانشگاه فردوسی مشهد بودند که پس از تنظیم تفاهم نامه ای در زمینه های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی در روز پایانی نمایشگاه این تفاهم نامه به امضای طرفین رسید.

پس از پایان ساعت کار نمایشگاه به همراه دیگر شرکت کنندگان به محل اقامت بازگشتیم و سپس به ضیافت شام دانشگاه صاحبکاری و خدمت (بازرگانی) در محل حیاط این دانشگاه رفتیم که پس از چند لحظه گرد و غبار بلند شد، اما مجلس همچنان ادامه یافت و گروه موسیقی به رهبری دولتمند خال اف خواننده برجسته تاجیک آهنگ هایی را با غزلی از مولانا: "استانم آرزوست" و "بازی تند کس نمی بینم ایران را چه شد" از حافظ شیرازی اجرا کرد. این خواننده در ادامه آهنگی آذری را نیز به زیبایی خواند که ایرانیان ترک زبان حاضر در مجلس را به وجد آورد.

دکتر عبدالجبار رحمانف وزیر معارف تاجیکستان در این ضیافت همچون دیگر نشست ها و مجالس حضور یافت و به مهمانان خوش آمد گفت و در پایان آرزو کرد روابط علمی و فرهنگی دو کشور برادر و دوست روز به روز گسترش یابد. وی همچنین در پایان این مهمانی، در برابر مقام هنری دولتمند خال اف سر تعظیم فرود آورد و از او به عنوان یکی از هنرمندان صاحب سبک موسیقی تاجیکستان نام برد.

چهارمین و آخرین روز نمایشگاه در روز پنج شنبه ۱۸ تیرماه بود که باز هم برنامه بازدید از دانشگاه های تاجیکستان بود. ساعت ۱۰ صبح نماینده دانشکده زبان های خارجی تاجیکستان (که مدیر زبان روسی دانشکده بود و درجه پروفسوری داشت) با حضور در محل غرفه دانشگاه از ما برای بازدید از آن دانشکده دعوت کرد و با وسیله شخصی خود تنی چند از نمایندگان دانشگاه های ایران را در مسیر رفت و برگشت همراهی کرد.

به هنگام ورود گروه ایرانی به دانشکده زبان های خارجی دانشجویان این دانشکده با نان و عمل به پیشوا زمان آمدند و تنی چند از آنان با خواندن اشعاری از شاعران کلاسیک و نوپرداز ایرانی به مهمانان خوش آمد گفتند. پس از آن در سرسرای دانشکده، نمونه خط نستعلیق دانشجویان تاجیک را دیدیم که نشانه دل بستگی آنان به فراگیری خط و هنر فارسی است، در همین حین استاد کمال الدین عینی فرزند دانشمند، شاعر و روشنفکر نامی تاجیک وارد سرسرا شد و به مهمانان ایرانی خوش آمد گفت. پس از آن به کلاسی رفتیم که اعضای هیات علمی دانشکده (حدوداً ۷۰ تن) در آنجا گرد آمده بودند سپس خانم دکتر مرجیا ونیس دانشکده در سخنانی خواستار گسترش همکاری های علمی در زمینه مبادله استاد و دانشجو به ویژه در زمینه زبان و ادبیات فارسی و زبان و ادبیات روسی بین این دانشکده با دانشگاه های ایران شد و در حرکتی نمادین دکترای افتخاری این دانشکده را به خانم دکتر محبوبه مباشری ونیس دانشگاه الزهراء تهران اهداء کرد.

پایان بخش این دیدار حیافت ناهار بود که میز آن با سلیقه کم نظیری آراسته شده بود و مهمانان محور تنوع رنگ و زیبایی سفره شده بودند، حتی خاتم های ایرانی حاضر به حسن سلیقه میزبان آفرین گفتند.

پس از این بازدید، بلافاصله به کاخ وحدت برگشتیم تا با جمع کردن غرفه در آیین پایانی نمایشگاه شرکت کنیم. مراسم ساعت ۱۵:۳۰ آغاز شد و دکتر عبدالجبار رحمانف وزیر معارف تاجیکستان اولین سخنران بود که با لبراز خرسندی از همکاری خوب وزارت علوم و سفارت جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان، گفت: در طول چهار روز برگزاری این نمایشگاه ۹۶ سازش نامه (تفاهم نامه) میان دانشگاه های دو کشور به امضاء رسید که امیدواریم با کاربردی شدن این تفاهم نامه ها زمینه همکاری های توین بین دو کشور ایران و تاجیکستان فراهم شود.

آن گاه دکتر شمر دوست سفیر ایران در این کشور در سخنانی گفت: جای خالی این نمایشگاه در تاجیکستان احساس می شد و امروز شاهد به شمر نشستن روابط ایران و تاجیکستان هستیم. وی همچنین افزود: تاجیکستان پتانسیل های خوبی دارد و چنانچه ملاک توسعه کشورها را نیروی انسانی و تحصیل کرده بدانیم این کشور یکی از کشورهای فنی دنیاست. تاجیکستان بک کشور پیشرفته در عرصه دانشجویی است و دلیل این امر هم حضور شمار زیادی از دانشجویان ایرانی و آسیای میانه در این کشور است. دکتر شمر دوست در ادامه گفت: مدارک تحصیلی ۱۱ مرکز آموزش عالی تاجیکستان از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران معتر ارزپایی شده است.

سپس دکتر داداش پور مدیر کل روابط عمومی وزارت علوم با اشاره به اهمیت جایگاه تاجیکستان در سیاست خارجی ایران افزود: ایران در نقطه عطف تاریخی خود قرار گرفته است و نوع نگاه ما به این کشور فرهنگی و در همین راستاست. وی همچنین گفت زبان، فرهنگ و دین مشترک ما دو کشور را به هم پیوند داده است. در پایان، وزیر معارف تاجیکستان و رئیس ستاد برگزاری نمایشگاه از شرکت کنندگان در این نمایشگاه با اهدای لوح یادبود قدرتی کردند.

یاد آور می شود در این نمایشگاه دو تفاهم نامه امضاء گردید و دو تفاهم نامه دیگر در دست بررسی است. همچنین چند مورد درخواست انتقال دانشجو در مقاطع تحصیلات تکمیلی به دانشگاه و دو مورد درخواست ثبت نام دریافت گردید.

و نکته دیگر این که مستندات و اطلاعات دانشگاه فردوسی مشهد از دانشکده ها، مجلات و مراکز پژوهشی که اختصاصا برای بازدید کنندگان تاجیک، به خط سربلیک چاپ شده بود امکان آشنایی بیشتر آنان را با دانشگاه فردوسی مشهد فراهم می ساخت. همچنین اهدای میکه (تی شرت) های تبلیغاتی یا جهره فردوسی و سررد دانشگاه، دو نوع خود نازگی داشت و با استقبال بازدید کنندگان همراه گردید.

